

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive study) เพื่อศึกษาอุปสรรคต่อการปฏิบัติการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ งานการพยาบาลผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานอยู่ในการพยาบาลผู้ป่วยนอก ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ รวมทั้งสิ้นจำนวน 91 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นแบบสอบถามอุปสรรคต่อการปฏิบัติการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ งานการพยาบาลผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเองประกอบด้วยคำถามปลายปิด และเติมคำสั้นๆ ได้แก่ เพศ อายุ คุณวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในวิชาชีพการพยาบาล ประสบการณ์การทำงานในงานการพยาบาลผู้ป่วยนอก การเข้ารับการอบรมเพื่อเตรียมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกของทีมงาน/โครงการการปฏิบัติการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ ประสบการณ์ในการทำวิจัย ประสบการณ์ในการเป็นหัวหน้าโครงการวิจัย และประสบการณ์ในการเป็นผู้ร่วมโครงการวิจัย

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามอุปสรรคต่อการปฏิบัติการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ ซึ่งผู้ศึกษาได้ขออนุญาตใช้เครื่องมือของรัตนาวดี ชอนตะวัน และคณะ (2549) ประกอบด้วยการรับรู้อุปสรรคใน 3 ด้าน ข้อคำถามทั้งหมด 30 ข้อ คือ

- 1) ด้านพยาบาล จำนวน 14 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1-14
- 2) ด้านองค์กร จำนวน 11 ข้อ ได้แก่ ข้อ 15-25
- 3) ด้านหลักฐานเชิงประจักษ์ จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ข้อ 26-30

ลักษณะแบบสอบถามเป็นคำถามปลายปิด มีข้อคำถามให้เลือกตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) ซึ่งแต่ละข้อมีความหมาย ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	หมายถึง	อุปสรรคนั้นตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด
เห็นด้วยมาก	หมายถึง	อุปสรรคนั้นตรงกับความเป็นจริงเป็นส่วนมาก
เห็นด้วยปานกลาง	หมายถึง	อุปสรรคนั้นตรงกับความเป็นจริงปานกลาง
เห็นด้วยน้อย	หมายถึง	อุปสรรคนั้นตรงกับความเป็นจริงน้อย
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	อุปสรรคนั้นไม่ตรงกับความเป็นจริง

เกณฑ์การให้คะแนน ผู้ศึกษากำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	=	5 คะแนน
เห็นด้วยมาก	=	4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	=	3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	=	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	=	1 คะแนน

การแปลผลคะแนน อุปสรรคต่อการปฏิบัติการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ โดยรวม และรายด้านพยาบาล ด้านองค์กร และด้านหลักฐานเชิงประจักษ์ มีวิธีการพิจารณาคะแนน โดยการนำคะแนนทั้งหมดในด้านนั้นมารวมกัน และแบ่งระดับคะแนนทั้งหมดเป็น 3 ช่วง โดยใช้หลักทางสถิติ ได้แก่ พิสัย (ค่าคะแนนสูงสุด-ค่าคะแนนต่ำสุด)/3 (เดมศรี ชำนิจารกิจ, 2540) ดังนี้

อุปสรรคต่อการปฏิบัติการพยาบาลตาม หลักฐานเชิงประจักษ์ ตามการรับรู้ ของพยาบาลวิชาชีพ	รับรู้่น้อย (คะแนนเฉลี่ย)	รับรู้ปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย)	รับรู้มาก (คะแนนเฉลี่ย)
ด้านพยาบาล (14-70 คะแนน)	14.00-32.66	32.67-51.32	51.33-70.00
ด้านองค์กร (11-55 คะแนน)	11.00-25.66	25.67-40.32	40.33-55.00
ด้านหลักฐานเชิงประจักษ์ (5-25 คะแนน)	5.00-11.66	11.67-18.32	18.33-25.00
โดยรวม (30-150 คะแนน)	30.00-70.00	70.01-110.00	110.01-150.00

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (content validity) การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ขออนุญาตใช้แบบสอบถามของรัตนาวดี ขอนตะวัน และคณะ (2549) ซึ่งมีค่าความตรงตามเนื้อหา (content validity index) เท่ากับ 0.86 และค่าความเชื่อมั่นของการรับรู้อุปสรรค โดยรวม เท่ากับ 0.96 ส่วนรายด้านพยาบาล ด้านองค์กร และด้านหลักฐานเชิงประจักษ์ เท่ากับ 0.95, 0.92, และ 0.71 ตามลำดับมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยไม่ได้ดัดแปลง

การตรวจสอบความเชื่อมั่น (reliability) ผู้ศึกษาทำการตรวจสอบความเชื่อมั่นโดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานอยู่ในแผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลศูนย์ลำปาง จังหวัดลำปาง จำนวน 20 คน และนำมาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (cronbach's alpha coefficient) พบว่าได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยรวม เท่ากับ 0.91 ส่วนรายด้าน คือ ด้านพยาบาล ด้านองค์กร และด้านหลักฐานเชิงประจักษ์ ได้เท่ากับ 0.83 , 0.84, และ 0.84 ตามลำดับ

การพิทักษ์สิทธิของประชากร

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้พิทักษ์สิทธิของประชากรโดยผู้ศึกษาได้ทำหนังสือชี้แจงให้ประชากรทราบถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล และขอความร่วมมือจากพยาบาลวิชาชีพที่เป็นประชากร โดยชี้แจงให้ทราบว่า การเข้าร่วมในการศึกษาครั้งนี้เป็นไปด้วยความสมัครใจ ประชากรมีสิทธิ์จะตอบหรือไม่ตอบแบบสอบถาม และสามารถออกจากการศึกษาครั้งนี้ได้โดยไม่ต้องอธิบายเหตุผลให้ผู้ศึกษาทราบ การนำเสนอข้อมูลของประชากรที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้จะถือเป็นความลับ และจะนำเสนอผลการศึกษาในภาพรวมและนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาเท่านั้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้ศึกษาทำหนังสือผ่านประธานกรรมการบริหารหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล แผน ข คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงผู้อำนวยการ

โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำศึกษา และขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

2. เมื่อได้รับการอนุมัติให้เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาเข้าพบหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ เพื่อชี้แจงรายละเอียดและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้ศึกษาเข้าพบหัวหน้างานการพยาบาลผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยฉุกเฉิน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขออนุญาตแจกแบบสอบถามแก่พยาบาลในแต่ละห้องตรวจ โดยผู้ศึกษาขอความร่วมมือจากประชากร และชี้แจงรายละเอียดในการตอบแบบสอบถามแล้วส่งแบบสอบถามคืนภายใน 2 สัปดาห์ โดยส่งคืนสำนักงานของงานการพยาบาลผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยฉุกเฉิน ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

4. ผู้ศึกษาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลในแบบสอบถามทุกฉบับ ซึ่งได้รับการตอบกลับ และข้อมูลมีความครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน 91 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

5. ผู้ศึกษานำข้อมูลในแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป มีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยคำนวณหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ข้อมูลอุปสรรคต่อการปฏิบัติการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ วิเคราะห์โดยการคำนวณหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน